

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Просимо надавати свої зауваження та пропозиції щодо проекту освітньо-професійної програми до 01.06.2024 р. на електронну адресу: linakonalchuk@i.ua

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр з фізичної терапії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	227 «Терапія та реабілітація»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	227.01 Фізична терапія

Одеса 20__

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ»,
спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, в якому визначені профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізація 227.01 «Фізична терапія», надано перелік компонентів програми та їх логічна послідовність, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, форма атестації здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», галузі знань 22 Охорона здоров'я розроблена відповідно, спеціалізація 227.1 «Фізична терапія» згідно з нормативними документами:

1. Закон України «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14.08.1998 р. №251 Про затвердження Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-98#Text>
5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648). Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України протокол № 19 від 23.11.2017 <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
7. Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015 р. "Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти" (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №347 від 10.05.2018р.) - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п>
8. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт) галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 «Терапія та реабілітація». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.09.2022 р. № 791. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/09/06/227.Fizychna.terapiya.erhoterapiya.Mahistr-791-05.09.2022.pdf>
9. Наказ Міністерство охорони здоров'я України від 16.11.2022 № 2083 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 р. за № 1516/38852), Про затвердження Порядку організації надання реабілітаційної допомоги на реабілітаційних маршрутах
{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я

[№ 2194 від 02.12.2022](#) }

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1516-22#Text>

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2022-%D0%BF#Text>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. №1462 «Деякі питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1462-2022-%D0%BF#Text>

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 р. №1464 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1464-2022-%D0%BF#Text>

13. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 травня 2023 року № 891 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 25 travnya 2023 r. za № 864/39920)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0864-23#n22>

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія » другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», галузі знань 22 Охорона здоров'я розроблена відповідно, спеціалізація 227.1 «Фізична терапія» обговорена на загальних трудових зборах науково-педагогічного колективу Факультету медицини та громадського здоров'я Міжнародного гуманітарного університету, відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в Міжнародному гуманітарному університеті (https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_osv_proces.pdf).

Розроблено проєктною групою у складі:

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою Факультету медицини та громадського здоров'я Міжнародного гуманітарного університету у складі:

Гарант ОПШ

Члени групи:

Людмила Назарівна ЄФРЕМЕНКОВА

Завідувач кафедри внутрішніх хвороб МГУ, доктор медичних наук, професор

Ліна Йосипівна КОВАЛЬЧУК

Завідувач кафедри загально – медичних наук, доктор медичних наук, доцент, професор кафедри загально – медичних наук МГУ

Світлана Володимирівна ВРУБЛЕВСЬКА

Доцент кафедри внутрішніх хвороб МГУ, кандидат медичних наук, доцент

Віталій Наумович КУКУШКІН

Декан факультету медицини та громадського здоров'я, кандидат медичних наук, доцент

Віаді Ніязович ГУЛУЄВ

співзасновник та керівник Центру відновної медицини та рухової реабілітації «Простір руху».

Микита В'ячеславович ТЕРЗІ - здобувач 1 курсу (магістерський рівень) спец. 227.1

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

**1. Профіль освітньої програми «Фізична терапія»
за спеціальністю 227.1 Фізична терапія**

1.1. Загальна характеристика програми	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Міжнародний гуманітарний університет Факультет медицини та громадського здоров'я. Кафедра загально – медичних наук
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
Освітня кваліфікація	«Магістр з терапії та реабілітації»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – «Магістр» Спеціалізація «Фізична терапія» Освітня програма – «Фізична терапія» за спеціальності 227 «Терапія та реабілітація»
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Офіційна назва програми	ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, строк навчання – 1 рік 10 місяців Обсяг освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, необхідний для здобуття ступеня магістра становить 120 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціалізацією, визначених цим стандартом вищої освіти. Загальний обсяг клінічних практик з фізичної терапії, повинен становити не менше 34 кредитів
Форма навчання	Денна
Наявність акредитації	Немає
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Міжнародного гуманітарного університету https://docs.mgu.edu.ua/docs/pravila_prioma_mgu2023.pdf На навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності Терапія та реабілітація за спеціалізацією 227.1 Фізична терапія можуть вступати тільки особи, які здобули освітній ступінь бакалавра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація або за напрямом підготовки Здоров'я людини, (професійне спрямування Фізична реабілітація).
Обмеження щодо форм навчання	Підготовка здійснюється лише за очною (денною) формою навчання
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	На період навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису	https://mgu.edu.ua/
1.2. Мета освітньо-професійної програми	

<p>Мета освітньої програми</p>	<p>Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого в європейський та світовий науково-освітній простір фахівця з фізичної терапії, який на високому рівні володіє теоретичними та практичними навичками та здатен розв'язувати складні задачі і проблеми пов'язані з порушеннями функцій органів та систем людини, може кваліфіковано здійснювати обстеження, тестування, визначення функціонального стану та рівня фізичного розвитку особи, розробляє та впроваджує індивідуальні програми реабілітації, розробляє та впроваджує комплекс заходів і рекомендацій, спрямованих на поліпшення діяльності організму, пропагандує здоровий спосіб життя та інтегрує людей з обмеженнями життєдіяльності у суспільство.</p> <p>Освітньо-професійна програма «Фізична терапія» орієнтована на клінічну практику, а також організаційно-управлінську, дослідницьку діяльність в галузі практичної охорони здоров'я.</p>
<p>1.3. Характеристика освітньої програми</p>	
<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>Об'єктом вивчення та діяльності є: складні порушення рухових функцій та активності людини, їх корекція шляхом використання заходів фізичної терапії з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах навколишнього, соціального та культурного середовища.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру, які стосуються фізичної терапії.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: порушення функцій, активності та участі осіб різних нозологічних та вікових груп, принципи, концепції, теорії та методи фізичної терапії, менеджмент, викладання та наукові дослідження у фізичній терапії.</p> <p>Методи, методики та технології: обстеження функціональних можливостей пацієнта/клієнта; обробки інформації; планування, прогнозування, реалізації та корекції програм фізичної терапії; профілактики захворювань, ускладнень та функціональних порушень; наукових досліджень та дискусії; доказової практики; управління та викладання; сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання пристрої, прилади та обладнання для контролю основних життєвих показників, обстеження та тестування функцій пацієнта/клієнта, реалізації програми фізичної терапії, бази даних, інформаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма забезпечує практико-орієнтовану підготовку фахівця з терапії та реабілітації</p>
<p>Основний фокус програми та спеціалізації</p>	<p>Застосування сучасних та інноваційних технічних методів та засобів для реабілітації пацієнтів різних нозологічних та вікових груп з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем.</p> <p>Ключові слова: охорона здоров'я, фізична терапія, оздоровча рухова активність, обстеження, реабілітація, оцінка, прогнозування,</p>

	втручання, компетентності (інтегральні, загальні, фахові), програмні результати навчання, спеціальність, кваліфікація.
Особливості програми	<p>Унікальність ОПП визначається поєднанням класичної університетської освіти, яка передбачає єднання навчання, науки та практики, підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність, розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та інноваційного характеру у галузі охорони здоров'я в умовах, що характеризуються невизначеністю та мінливістю, продовжувати навчання з високим ступенем автономії. Викладання в малих групах у поєднанні практичної та теоретичної підготовки, спрямоване на оволодіння сучасними знаннями і технологіями у галузі охорони здоров'я, орієнтоване на безперервність освіти. Програма поєднує теоретичну та практичну підготовку здобувачів, передбачає залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів та практикуючих (клінічних) фахівців галузі до керівництва клінічною практикою і до проведення практичних занять дисциплін циклу професійної підготовки. Високий рівень освітньо-професійної частини підготовки забезпечується наявністю договорів про співпрацю з провідними клінічними та лікувальними установами МОЗ України, де здобувачі вищої освіти мають можливість проходити практику.</p> <p>ОПП спрямовано на підготовку кадрів для Півдня України, який має значний потенціал щодо великих реабілітаційних, рекреаційно-туристичних можливостей (особлива екосистема, санаторії різного спрямування, зокрема лікувально-реабілітаційні дитячі центри, бази відпочинку тощо), а також враховує багаторічний досвід регіону з підготовки фахівців фізичної реабілітації, практичної психології, особливий акцент в ОПП зроблено на наповненні змісту освітнього процесу знаннями про медичну психофізичну реабілітацію (військовослужбовців та інших категорій населення) й на набуття практичних навичок у спеціалізованих медичних установах.</p>
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Здобуття ступеня магістра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація дає право обіймати посади фізичного терапевта відповідно до отриманої спеціалізації.</p> <p>Випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003-2010 (зміна № 5) професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду:</p> <p>2229.2 – Фізичний терапевт; 2229.1 – науковий (молодший науковий) співробітник 3226 - Фізіотерапевт та масажист; 7 324 - Фахівець, що практикує у галузі нетрадиційної медицини; 3226 - Фахівець з фізичної реабілітації; 3241 - Фахівець безконтактного масажу, цілитель;</p> <p>А також має право займати посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> - викладач закладів вищої освіти - керівник реабілітаційних та оздоровчих закладів; - інструктор-методист із фізичної реабілітації у дошкільних закладах, школах-інтернатах, дитячих будинках, навчально-реабілітаційних центрах, профілакторіях та інших закладах, специфіка діяльності яких пов'язана з фізичною терапією. <p>Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): Інша діяльність у сфері охорони здоров'я, код КВЕД – 86.90.</p>

Подальше навчання (академічні права випускників)	Випускники мають право продовжити навчання на третьому рівні вищої освіти для здобуття кваліфікації доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізацією 227.1 Фізична терапія. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здійснюються відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Міжнародному гуманітарному університеті За Освітньо-професійною програмою проводяться лекції, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації студентів, самостійна робота під керівництвом викладача, позааудиторна робота, виробнича практика на медичних базах охорони здоров'я. Акцент робиться на компетентнісне, студентоцентроване навчання, ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, приділяється увага самостійному навчанню, навчанню через практику, поєднання навчальної та дослідницької діяльності здобувачів, організація тренувально-симуляційних центрів, змішане навчання для забезпечення індивідуальних освітніх потреб здобувача.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за усі види аудиторної та самостійної освітньої діяльності здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано), 100-баловою шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) Передбачено поточний, тематичний, підсумковий контроль, письмові та усні екзамени, тестування, проходження різних видів практик, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної (магістерської) роботи Порядок та процедура оцінювання здійснюються відповідно до Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта або ерготерапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії або ерготерапії відповідно до спеціалізації.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 07. Здатність працювати автономно. ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати

	<p>результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.</p> <p>СК 03.Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.</p> <p>СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>СК 05 Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.1 Фізична терапія</p>	<p>СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.</p> <p>СКфт 02. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.</p> <p>СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.</p> <p>СКфт 04. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.</p> <p>СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.</p> <p>СКфт 06. Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії.</p> <p>СКфт 07. Здатність здійснювати викладацьку діяльність (зокрема, як керівник/методист/супервізор клінічних практик).</p> <p>СКфт 08. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.</p> <p>СКфт09. Здатність провадити підприємницьку діяльність у фізичній терапії.</p>
<p>1.7. – Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання (ПРН) освітнього ступеня магістра зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація за спеціалізацією 227.1 Фізична терапія</p>	<p>ПРфт 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.</p> <p>ПРфт 02. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.</p> <p>ПРфт 03. Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.</p> <p>ПРфт 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.</p> <p>ПРфт 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження)</p>

	<p>пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.</p> <p>ПРфт 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.</p> <p>ПРфт 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.</p> <p>ПРфт 08. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.</p> <p>ПРфт 09. Встановлювати цілі втручання.</p> <p>ПРфт 10. Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.</p> <p>ПРфт 11. Реалізовувати програми фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.</p> <p>ПРфт 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.</p> <p>ПРфт 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.</p> <p>ПРфт 14. Проводити самостійну практичну діяльність.</p> <p>ПРфт 15. Розробляти та викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервизор навчальних практик.</p> <p>ПРфт 16. Планувати та здійснювати власний професійний розвиток, планувати та оцінювати професійний розвиток колективу.</p> <p>ПРфт 17. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПРфт 18. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.</p> <p>ПРфт 19. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; вибирати методи та засоби збереження життя.</p>
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму, мають наукові ступені і вчені звання, та відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Понад 70% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені, з них 50% мають вчене звання. Проведення лекцій та практичних занять з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, здійснюється науково-педагогічними працівниками, серед яких визнані професіонали з досвідом роботи: дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом; практичної роботи за фахом. Члени групи</p>

	<p>забезпечення освітньо-професійної програми, мають кваліфікації, відповідні спеціальності: вищу освіту за фахом, науковий ступінь або вчене звання, підтверджений рівень наукової і професійної активності. Більшість науково-педагогічних працівників групи забезпечення є штатними працівниками університету. Викладання лекційного матеріалу на дисциплінах спеціальної підготовки для здобувачів вищої освіти на 100% забезпечено науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь і вчене звання.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту здобувачів вищої освіти та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами) не менше 2,4 кв.м</p> <p>Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій) – більше 30 %.</p> <p>Соціально-побутова інфраструктура:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бібліотека, у тому числі читальна зала; - пункти харчування; - актові зали; - спортивна зала; - стадіон та спортивні майданчики; - медичний пункт. <p>Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби) – 70 %. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів.</p> <p>Для забезпечення клінічних практик Центр зв'язків з роботодавцями та випускниками(https://mgu.edu.ua/work_tsender) має укладені договори про співробітництво із закладами охорони здоров'я (відповідно до Листа Міністерства охорони здоров'я України від 19 травня 2017 р. № 317/13808), соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, підгострому та довготривалому періодах.</p> <p>Створенням необхідних умов для оволодіння здобувачами вищої освіти необхідних практичних компетенцій, які передбачені освітньо-професійною програмою за спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» та освітніми програмами інших медичних спеціальностей покладені на Оздоровчо-реабілітаційного центр МГУ (https://mgu.edu.ua/rehabilitationcenter)</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Навчально-методичне забезпечення відповідне вимогам щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення, що визначено Міністерством освіти і науки України.</p> <p>Навчальний план. Робочі навчальні плани. Робочі програми навчальних дисциплін. Наскрізна програма практики. Робочі програми практик. Навчальні матеріали до освітніх компонентів (дисциплін). Методичні матеріали щодо організації самостійної роботи студентів. Методичні матеріали до написання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Методичні матеріали до проходження практик. Методичні матеріали до проведення атестації здобувачів вищої освіти.</p> <p>Інформаційне забезпечення.</p>

	<p>Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та іноземними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, зокрема в електронному вигляді. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю.</p> <p>Наявність офіційного веб-сайту Міжнародного гуманітарного Університету (https://mgu.edu.ua/), на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація тощо).</p> <p>Наявність електронного ресурсу Міжнародного гуманітарного університету, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін, навчально-методичні комплекси дисциплін; силабуси дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів із дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання дипломних проєктів (робіт); критерії оцінювання рівня підготовки. Використання віртуального навчального середовища Міжнародного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу університету.</p>
1.9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на національну кредитну мобільність реалізується на підставі Закону України «Про Вищу освіту» і договорів між закладами вищої освіти (науковими установами) України або їхніми основними структурними підрозділами. На основі двосторонніх договорів між Міжнародним гуманітарним університетом та ЗВО України.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно з Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Міжнародного гуманітарного університету https://docs.mgu.edu.ua/docs/poloj_akadem_mobiln%20(2).pdf У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Міжнародним гуманітарним університетом та навчальними закладами країн-партнерів. тво та обмін викладачами та студентами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, за умови володіння українською мовою на рівні, достатньому для навчання. Можливе, за умови володіння англійською мовою на рівні, достатньому для навчання

2. Форми атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» передбачає публічний захист магістерської роботи (зазначено в Стандарті вищої освіти https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/09/06/227.Fizychna.terapiya.erho terapiya.Mahistr-791-05.09.2022.pdf)

	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії або ерготерапії. Кваліфікаційна робота, згідно з Положенням про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті (https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_akad_dobroch.pdf) не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на о на сайті Факультету медицини та громадського здоров'я МГУ https://fmph.com.ua/</p>
<p>Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту</p>	<p>Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» передбачає Єдиний державний кваліфікаційний іспит, (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/09/06/227.Fizychna.terapiya.erho.terapiya.Mahistr-791-05.09.2022.pdf)</p> <p>Єдиний державний кваліфікаційний іспит проводиться у формі атестаційних екзаменів або комплексного атестаційного екзамену. Практичноорієнтованим державним іспитом оцінюється набуття загальних та спеціальних компетентностей в умовах наближених до професійної діяльності. Примірний перелік дисциплін професійної підготовки, що входять до практичноорієнтованого іспиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Фізична терапія при захворюваннях нервової системи (в т. ч. з органічними ураженнями нервової системи у дітей)» - «Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату» - «Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи». - «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів». <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно, та розміщується на сайті Факультету медицини та громадського здоров'я МГУ https://fmph.com.ua/</p>

3. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Принципи забезпечення якості освіти реалізуються відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх актів Міжнародного гуманітарного університету. Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти визначено у Положенні про систему забезпечення якості освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_sistem.pdf , Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості витої осій ні у Міжнародному гуманітарному університеті https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_uchast_stekhold.pdf , Положенні про організацію освітнього процесу https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_osv_proces.pdf .</p> <p>А також - Положеннях структурних підрозділів Університету (деканат, кафедра, навчально-методичний відділ) та відповідних дорадчих органів: ученої ради Університету, науково-методичної ради Університету та факультету</p>
--	--

Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми	<p>Перегляд та оновлення освітньої програми здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх актів Міжнародного гуманітарного університету.</p> <p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми здійснюється згідно з Положенням про освітні програми Міжнародного гуманітарного університету</p> <p>https://docs.mgu.edu.ua/docs/polozh_pro_osvprog_mgu.pdf</p>
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>Розміщення на офіційному сайті університету у відкритому доступі:</p> <p>https://mgu.edu.ua/</p>
Запобігання та виявлення академічного плагіату	<p>Основні засади дотримання академічної доброчесності у визначено у Положенні про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті</p> <p>https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_akad_dobroch.pdf та Кодексі академічної доброчесності Міжнародного гуманітарного університету</p> <p>https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/kodex_akad_dobr.pdf</p>
Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)	
Повна назва Професійного стандарту	<p>Повна назва Професійного стандарту за спеціалізаціями 227.1 Фізична терапія - World Confederationfor Physical Therapy: Policy statement: Standards of physical therapist practice; Education</p> <p>https://www.wfot.org/resources/new-minimum-standards-for-the-education-of-occupational-therapists-2016-e-copy</p>

Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

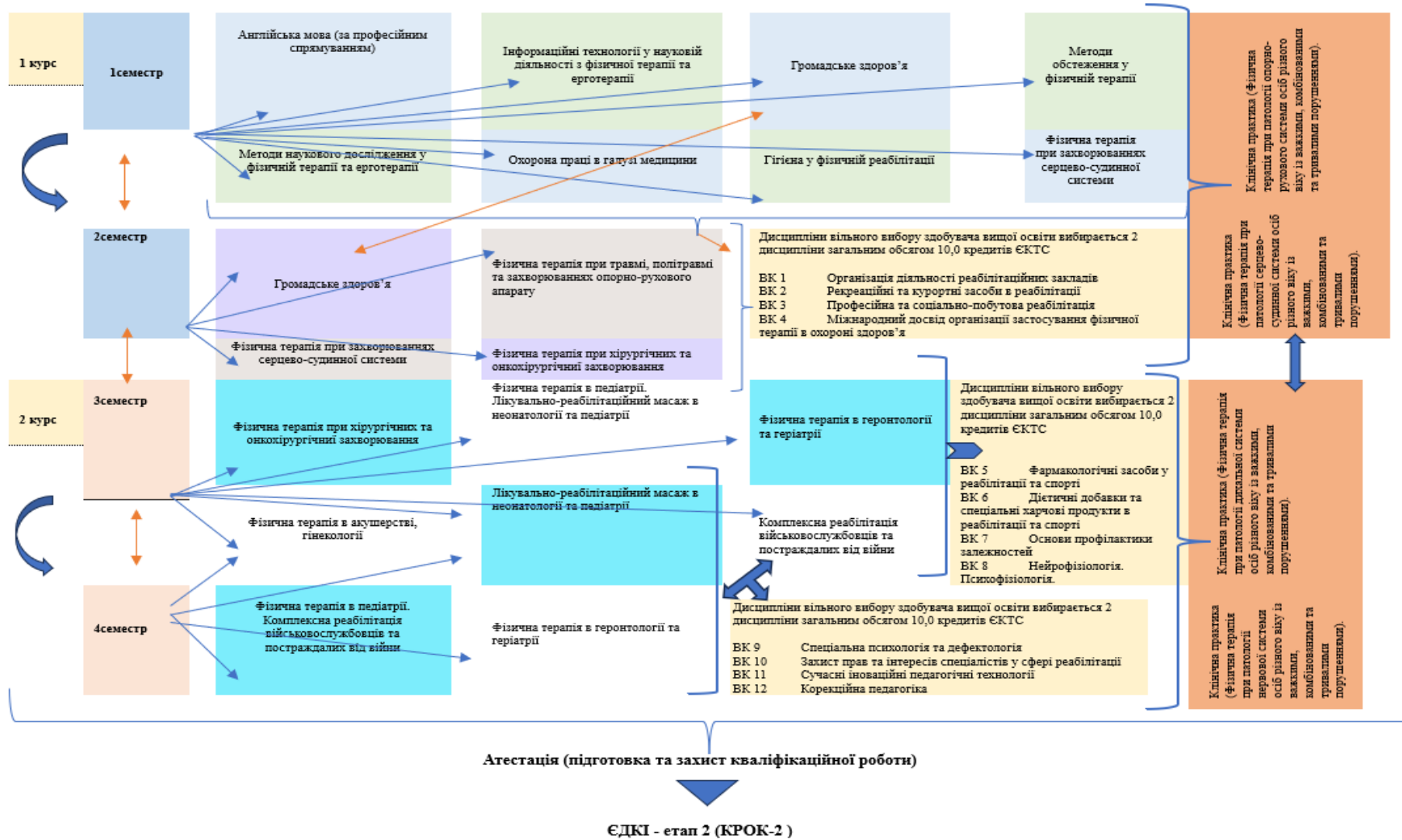
Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики. Кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП (ОК)			
2.1. 1 Цикл дисциплін загальної підготовки			
ОКз 1	Англійська мова (за професійним спрямуванням)	3	іспит
ОКз 2	Методи наукового дослідження у фізичній терапії та ерготерапії	3	іспит
ОКз 3	Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії	3	діф. залік
ОКз 4	Охорона праці в галузі медицини	3	залік
ОКз 5	Громадське здоров'я	3	залік
ОКз 6	Гігієна у фізичній реабілітації	3	залік
Загальний обсяг дисциплін загальної підготовки		18	
2.1.2. Цикл дисциплін професійної підготовки			
ОКп 7	Методи обстеження у фізичній терапії	3	залік
ОКп 8	Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи	4	діф. залік
ОКп 9	Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату	4	діф. залік
ОКп 10	Фізична терапія при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях	4	діф. залік
ОКп 11	Фізична терапія в акушерстві, гінекології	4	діф. залік
ОКп 12	Фізична терапія в педіатрії. Лікувально-реабілітаційний масаж в неонатології та педіатрії	4	діф. залік
ОКп 13	Фізична терапія в геронтології та геріатрії	4	діф. залік
ОКп 14	Комплексна реабілітація військовослужбовців та постраждалих від війни	4	діф. залік
Атестація			
ОКп 15	Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)	3	
ЄДКІ - етап 2 (КРОК-2)		2	
Загальний обсяг дисциплін професійної підготовки		36	
2.1.3. Цикл дисциплін практичної підготовки			

ОКпп 16	Клінічна практика (Фізична терапія при патології опорно-рухового системи осіб різного віку із важкими, комбінованими та тривалими порушеннями).	9	іспит
ОКпп 17	Клінічна практика (Фізична терапія при патології серцево-судинної системи осіб різного віку із важкими, комбінованими та тривалими порушеннями).	9	іспит
ОКпп 18	Клінічна практика (Фізична терапія при патології дихальної системи осіб різного віку із важкими, комбінованими та тривалими порушеннями).	9	іспит
ОКпп 19	Клінічна практика (Фізична терапія при патології нервової системи осіб різного віку із важкими, комбінованими та тривалими порушеннями).	9	іспит
Загальний обсяг дисциплін практичної підготовки		36	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІН ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТІВ 90,0 кредитів ЄКТС (75%)			
Загальна кількість кредитів ОПП 120 (100%)			

ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

2.2 ВИБІРКОВА КОМПОНЕНТА ОПП			
<i>№</i>	<i>Назва дисципліни</i>	<i>Кількість кредитів</i>	<i>Форма контролю</i>
1 курс 2 семестр			
Дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти (вибирається 2 дисципліни)			
ВК 1	Організація діяльності реабілітаційних закладів	5	Залік
ВК 2	Рекреаційні та курортні засоби в реабілітації	5	Залік
ВК 3	Професійна та соціально-побутова реабілітація	5	Залік
ВК 4	Міжнародний досвід організації застосування фізичної терапії в охороні здоров'я	5	Залік
2 курс 3 семестр			
Дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти (вибирається 2 дисципліни)			
ВК 5	Фармакологічні засоби у реабілітації та спорті	5	Залік
ВК 6	Дієтичні добавки та спеціальні харчові продукти в реабілітації та спорті	5	Залік
ВК 7	Основи профілактики залежностей	5	Залік
ВК 8	Нейрофізіологія. Психофізіологія.	5	Залік
2 курс 4 семестр			
Дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти (вибирається 2 дисципліни)			
ВК 9	Спеціальна психологія та дефектологія	5	Залік
ВК 10	Захист прав та інтересів спеціалістів у сфері реабілітації	5	Залік
ВК 11	Сучасні інноваційні педагогічні технології	5	Залік
ВК 12	Корекційна педагогіка	5	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонента 30 кредитів ЄКТС (25%)			
Загальна кількість кредитів ОПП 120 (100%)			

Структурно - логічна схема освітньої програми

**Матриця відповідності відповідності програмних компетентностей компонентам
освітньої програми підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Міжнародному гуманітарному університеті з
ГАЛУЗИ ЗНАНЬ - 22 Охорона здоров'я, СПЕЦІАЛЬНІСТЬ - 227 Терапія та реабілітація, СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ - 227.1 Фізична терапія**

	ІК 1	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СКфт 1	СКфт 2	СКфт 3	СКфт 4	СКфт 5	СКфт 6	СКфт 7	СКфт 8	СКфт 9	
ОК 1	+		+	+							+									+			+	
ОК 2	+	+	+						+		+										+			
ОК 3	+	+	+	+					+		+										+			+
ОК 4	+				+					+									+					
ОК 5	+				+					+									+					
ОК 6	+				+					+	+								+					
ОК 7	+				+	+	+	+	+		+	+	+		+			+	+				+	
ОК 8	+				+				+		+	+	+		+	+	+	+	+				+	
ОК 9	+				+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+				+	
ОК 10	+				+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+				+	
ОК 11	+				+		+	+	+		+		+		+	+		+	+				+	
ОК 12	+				+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+				+	
ОК 13	+				+			+	+		+	+	+			+		+	+				+	
ОК 14	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ОК 15	+	+	+		+		+		+		+			+			+	+						
ОК 16	+	+			+	+				+		+	+		+		+	+	+			+	+	+
ОК 17	+				+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+	
ОК 18	+				+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	+				+	+	+
ОК 19	+				+	+		+	+	+			+		+		+	+	+			+	+	+

Матриця відповідності програмних результатів навчання програмним компетентностям освітньої програми підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Міжнародному гуманітарному університеті з ГАЛУЗІ ЗНАНЬ - 22 Охорона здоров'я, СПЕЦІАЛЬНІСТЬ - 227 Терапія та реабілітація, СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ - 227.1 Фізична терапія

	ПРНфт 1	ПРНфт 2	ПРНфт 3	ПРНфт 4	ПРНфт 5	ПРНфт 6	ПРНфт 7	ПРНфт 8	ПРНфт 9	ПРНфт10	ПРНфт11	ПРНфт12	ПРНфт13	ПРНфт14	ПРНфт15	ПРНфт16	ПРНфт17	ПРНфт18	ПРНфт19
ОК 1				+								+			+	+	+		
ОК 2				+		+					+	+		+		+	+	+	
ОК 3	+			+		+					+	+		+	+	+	+	+	
ОК 4	+		+														+	+	
ОК 5	+		+														+	+	
ОК 6	+		+														+	+	
ОК 7		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+					+
ОК 8		+			+		+	+					+	+					+
ОК 9		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ОК 10		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+					+
ОК 11	+	+		+	+	+	+					+	+	+	+	+		+	+
ОК 12		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+					+
ОК 13		+	+		+		+	+	+	+									+
ОК 14	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 15				+		+			+			+		+	+	+	+	+	
ОК 16	+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+					+
ОК 17		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+					
ОК 18	+	+			+		+	+					+	+					+
ОК 19	+	+			+		+			+	+	+							+

Мінімально необхідне кадрове та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

I. Мінімальне обладнання навчального кабінету за спеціалізацією 227.1 Фізична терапія:

1. Терапевтичні кушетки 120х200 см - 2 од;
2. Сходи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см);
3. Паралельні регульовані бруси;
4. Мобільне дзеркало;
5. Милиці,
6. Палиці,
7. Ходунки;
8. Крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності;
9. Еластичні джгути з опором різного ступеню;
10. Обтяжувачі на кінцівки і пальці;
11. Платформи та диски для тренування балансу,
12. Фітболи, тощо;
13. Мати, подушки, валики, напіввалики;
14. Велоергометр;
15. Степпер;
16. Гантелі;
17. Шведська стінка.

II. Обладнання кабінету масажу: кушетки масажні з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі.

III. Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:

1. динамометри;
2. пульсоксиметри;
3. пінчметри;
4. апарати для вимірювання тиску;
5. пульсометри;
6. каліпери;
7. спірометри портативні – 2-3 примірники;
8. гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;
9. 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник;
10. стандартизовані тести та нестандартизовані набори для проведення терапевтичного оцінювання.

Компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притушений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини

- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

2. Опорно-руховий апарат Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю

- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості

- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Засоби та методи втручання фізичної терапії

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - дихальні
 - загально-розвиваючі
 - аеробного характеру
 - на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
 - на зменшення болю та набряку
 - на розвиток сили
 - на розвиток витривалості
 - на підтримку амплітуди руху
 - на гнучкість
 - на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
 - на рівновагу
 - на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- масаж
- постізометрична релаксація
- преформовані фізичні чинники:

- тепло
- холод
- водні процедури
- преформована електрична енергія

Порушення діяльності нервової системи

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - з опором (сила та витривалість)
 - на підтримку амплітуди руху
 - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
 - на розвиток/ відновлення рівноваги
 - на розвиток/ відновлення координації
 - на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- дихальні вправи
- мануальні маніпуляції на грудній клітці
- масаж